Datum 2015-04-23

Vår referens Dnr: 14-5674

Konkurrensavdelningen
Lars-Göran Hansson
08-678 58 34
lars-goran.hansson@pts.se

Teracom AB, org.nr. 556441-5098
Att: Åsa Sundberg
Box 30150
104 25 Stockholm

Föreläggande enligt 7 kap. 5 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK)

Saken

Föreläggande enligt 7 kap. 5 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK); fråga om skyldighet att hålla kostnadsorienterad prissättning för tillhandahållande av grossistprodukt för distribution av fri-tv och ljudradio till slutanvändare via marknät i enlighet med PTS beslut av den 10 juni 2013 (dnr 11-9384 respektive 12-170).

Post- och telestyrelsens föreläggande

1. Post- och telestyrelsen (PTS) förelägger Teracom AB (556441-5098) (nedan kallat Teracom) att justera sin prissättning av företagets grossistprodukter för distribution av fri-tv och ljudradio till slutanvändare via marknät (utsändningstjänster) till en nivå som högst motsvarar kostnaderna enligt den kostnadsredovisning[1] som Teracom inkom till PTS med den 12 juni 2014, med ett påslag för avkastning på kapitalinvesteringen om högst 8,0 procent.

2. Teracom ska justera sina priser senast den 27 april 2015.

3. Föreläggandet gäller omedelbart enligt 8 kap. 22 § LEK.

---

[1] Aktbilaga 4, Kostnadsredovisning för år 2013 (Tillsyn 2014) av Teracoms reglerade tjänster.

Skäl för föreläggandet

Tillämpliga bestämmelser

Av 4 kap. 4 § första stycket LEK framgår att en operatör som enligt 8 kap. 7 § har ett betydande inflytande på en viss marknad, ska i enlighet med 8 kap. 6 § åläggas en eller flera av de skyldigheter som anges i 5-12 §§. En sådan förpliktelse ska syfta till att skapa effektiv konkurrens.

Enligt 4 kap. 8 § LEK får en operatör som avses i 4 § förpliktas att uppfylla rimliga krav på tillträde till och användning av nät och tillhörande installationer i syfte att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster.

Enligt 4 kap. 11 § första stycket LEK får en operatör som avses i 4 § förpliktas att iaktta kostnadstäckning eller tillämpa kostnadsorienterad eller annan prissättning för specificerade typer av samtrafik och andra former av tillträde. Detta får ske om en marknadsanalys enligt 8 kap. 6 § visar att en brist på effektiv konkurrens innebär att operatören kan ta ut överpriser eller använda prispress på ett sätt som missgynnar slutanvändarna. Av andra stycket framgår att en förpliktelse enligt första stycket även kan avse en skyldighet för operatören att tillämpa en viss kostnadsredovisningsmetod. Enligt tredje stycket ska den som har förpliktats att kostnadsorientera sin prissättning visa att priserna är rättvisa och skäliga med hänsyn till kostnaderna och får åläggas skyldighet att justera sina priser.

I 7 kap. 4 § LEK anges att om PTS finner skäl att misstänka att den som bedriver verksamhet enligt LEK inte efterlever bland annat de beslut om skyldigheter som har meddelats med stöd av LEK, ska PTS underrätta den som bedriver verksamheten om detta förhållande och ge denne möjlighet att yttra sig inom skälig tid.

Enligt 7 kap. 5 § får myndigheten meddela de föreläggande och förbud som behövs för att rättelse av en överträdelse enligt 4 § ska ske omedelbart eller inom skälig tid. Enligt fjärde stycket får föreläggande och förbud enligt första och andra styckena förenas med vite.

Av 8 kap. 22 § LEK följer att ett beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelas med stöd av lagen ska gälla omedelbart, om inte annat har bestämts.

PTS skyldighetsbeslut om grossistmarknaden för fri-tv via marknät (dnr 11-9384) och skyldighetsbeslut om grossistmarknaden för nationell analog ljudradio (dnr 12-170)

PTS har i beslut den 10 juni 2013 funnit att Teracom har ett sådant betydande inflytande som avses i 8 kap 7 § LEK på grossistmarknaden för fri-tv via marknät av den 10 juni 2013 (dnr 11-9384), respektive grossistmarknaden för

nationell analog ljudradio via marknät (dnr 12-170), nedan kallade skyldighetsbesluten. Med anledning av detta har Teracom i samma beslut med stöd av 8 kap. 6 § och 4 kap 4 § LEK ålagts skyldigheter.

Bland de skyldigheter som Teracom ålagts finns en skyldighet att tillämpa kostnadsorienterad prissättning för tillhandahållande av utsändningstjänster (skyldighet 3 i respektive skyldighetsbeslut). Teracom ska enligt besluten beräkna det kostnadsorienterade priset i enlighet med den så kallade FDC-metoden (FDC – Fully Distributed Cost, fullt fördelade kostnader), till faktiska (bokförda) historiska kostnader. Med historiska kostnader avses kostnader som Teracom faktiskt har haft efter avdrag för redan gjorda avskrivningar.

Teracom får enligt skyldigheten 3.3 i respektive skyldighetsbeslut i det kostnadsorienterade priset inkludera en rimlig avkastning på kapitalinvesteringen med en procentsats som beräknas av PTS baserat på den s.k. WACC-metoden (Weighted Average Cost of Capital) baserat på CAPM (Capital Asset Pricing Model).

I skyldighetsbesluten finns också skyldighet för Teracom att senast den 30 april varje år inkomma till PTS med kostnadsunderlag vilket möjliggör för PTS att avgöra om priset för tillträdet är kostnadsorienterat.

Bakgrund

Teracom inkom med sådant kostnadsunderlag som avses i skyldighetsbeslutens från den 12 juni 2014. PTS hämtade därefter in uppgifter om vilka priser Teracom tillämpar genom att granska kundfakturor och skrivelser från Teracom till sina kunder.[2]

Efter särskild utredning som samråddes med branschen (se PTS ER 2014:26)[3], fastställde PTS en ny kalkylränta (WACC) den 6 november 2014. Kalkylräntan ändrades vid detta tillfälle från 9,8 procent till 8,0 procent.[4]

Efter granskning av Teracoms prissättning på marknaderna ansåg PTS att priset från och med fastställandet av den nya kalkylräntan den 6 november 2014 översteg kostnaderna inklusive påslag för kalkylräntan. PTS underrättade därför i skrivelse den 27 mars 2015[5] Teracom om att PTS misstänkte att Teracom genom sin prissättning av företagets tillhandahållande av utsändningstjänster, handlar i strid med sina skyldigheter att tillämpa kostnadsorienterad prissättning i enlighet med skyldighet 3 i respektive skyldighetsbeslut.

---

[2] Aktbilagorna 9-15, 17, 19, 20-24.
[3] Aktbil 1 i ärende 14-9457.
[4] Metoden används även av PTS för att beräkna avkastningskraven för mobil- och fastnätsoperatörer.
[5] Aktbilaga 26.

Teracoms inställning

Teracom har den 17 april 2015 inkommit med ett yttrande[6] över PTS underrättelse från den 27 mars 2015. Teracom anför att företaget inte delar PTS uppfattning om hur skyldighetsbesluten ska tolkas eller hur WACC skall beräknas. Teracom anser att den av PTS beräknade och tillämpade WACC:en inte ger Teracom en rimlig avkastning baserat på WACC-metoden i enlighet med skyldighetsbesluten och avser därför inte justera sina priser.

Teracom har tidigare i yttrande över PTS förslag till uppdaterad kalkylränta daterad 9 oktober 2014[7] uttryckt att företaget anser att PTS ska beräkna den riskfria räntan på ett framåtblickande sätt, att Teracom endast bör jämföras med mastbolag och att Teracom ska ha ett tillägg för tillgångsspecifik risk i linje med annan infrastruktur som el- och gas- nät. Teracom har till detta yttrande bifogat en promemoria utarbetad av KPMG som enligt företaget visar att ny WACC bör fastställas till mellan 11,0% och 12,7%.[8]

PTS bedömning

Teracom har på grossistmarknaderna för fri-tv via marknät respektive grossistmarknaden för nationell analog ljudradio via marknät en skyldighet att tillämpa kostnadsorienterad prissättning för tillhandahållande av utsändningstjänster. Priset ska beräknas i enlighet med FDC-metoden och baseras på faktiska (bokförda) kostnader och får inkludera en rimlig avkastning på kapitalinvesteringen.

Metoden som används för att räkna ut den kalkylränta som motsvarar en sådan rimlig avkastning är WACC (Weighted Average Cost of Capital), eller på svenska vägd genomsnittlig kapitalkostnad. PTS har under 2014 utrett hur stor kalkylräntan bör vara och har därvid funnit att den bör fastställas till 8,0 procent. PTS utredning har publicerats i form av en rapport ”Uppdaterad kalkylränta för marksänd fri-tv och analog ljudradio -samråd” (PTS ER 2014:26) vilken samråddes med marknaden.

Teracom har invänt mot PTS resultat och förordar en högre ränta.

PTS anser att den analys som Teracom åberopar på ett antal punkter inte återspeglar den relevanta risken. Detta gäller bland annat den riskfria räntan, jämförelsegruppen och tillgångsspecifik risk. PTS analys framgår av PTS

---

[6] Aktbilaga 27.
[7] Aktbilaga 5 och 6 i ärende 14-9457.
[8] Aktbilaga 6 i ärende 14-9457.

rapport PTS ER 2014:26[9] och Uppföljning av samråd – Uppdaterad kalkylränta för marksänd fri-tv och analog ljudradio[10].

Det förslag som PTS presenterade i samrådet är väl underbyggt och återspeglar mer korrekt den relevanta risken och ger enligt PTS uppfattning Teracom en skälig avkastning.

Teracom lämnade den 12 juni 2014 in ett kostnadsunderlag till PTS som redovisar företagets kostnader. PTS också har tagit del av fakturor från Teracom till Sveriges Television AB (SVT)[11], Sveriges Radio AB (SR)[12] och TV4 AB (TV4-Gruppen)[13]. Av dessa, jämfört med det kostnadsunderlag som Teracom lämnat in, framgår att de priser Teracom de facto tar ut av sina kunder inte motsvarar företagets kostnader, inklusive ett skäligt påslag för en rimlig avkastning på kapitalinvesteringen om 8,0 procent, utan ligger högre. Det förefaller som att avvikelsen beror på att Teracom tillämpar en annan, högre kalkylränta än den av PTS fastställda. Även de skrivelser Teracom skickat till sina kunder och det svar Teracom lämnat in till PTS med anledning av underrättelsen tyder på detta.[14]

Ovanstående innebär sammantaget att Teracom inte kan anses tillämpa en kostnadsorienterad prissättning på det sätt som åligger företaget enligt skyldighetsbesluten. Teracom ska därför föreläggas att sänka priset till kunderna till en nivå som högst motsvarar kostnaderna enligt den kostnadsredovisning som Teracom inkom med till PTS den 12 juni 2014[15], med ett påslag för avkastning på kapitalinvesteringen om 8,0 procent.

---

[9] Aktbilaga 1 i ärende 14-9457.
[10] Aktbilaga 11 i ärende 14-9457.
[11] Aktbilagorna 9-11.
[12] Aktbilagorna 12-15.
[13] Aktbilagorna 20-24.
[14] SR och TV4, aktbilagorna 17och 19.
[15] Aktbilaga 4, Kostnadsredovisning för år 2013 (Tillsyn 2014) av Teracoms reglerade tjänster.

Underrättelse om överklagande

Om ni vill överklaga detta beslut ska ni skriva till Förvaltningsrätten i Stockholm. Brevet ska dock sändas till Post- och telestyrelsen, Box 5398, 102 49 Stockholm.

Tala om i brevet vilket beslut ni överklagar. Ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring av beslutet ni vill ha. Brevet ska skrivas under.

PTS måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fått del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

PTS sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning om PTS inte själv ändrar beslutet på det sätt ni begärt.

Om något är oklart kan ni vända er till PTS.

Föreläggandet har beslutats av divisionschef Catarina Wretman. Föredragande har varit analytiker Lars-Göran Hansson. I ärendets slutliga handläggning har även deltagit jurist Anna-Lena Alknert och chefsjuristen Karolina Asp.

PTS

Beslutat av: Catarina Wretman